

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

Gemeente Steenwijkerland
De heer O. Alkema
Postbus 162
8330 AD STEENWIJK

KvK 51048329
IBAN NL45RABO0397341121

Inlichtingen bij
Gerard Wijnsma
tel 038 499 76 72
g.wijnsma@overijssel.nl

Onderwerp: Wet Natuurbescherming; vooroverleg

Datum
17.02.2017

Kenmerk
2017/0039553

Pagina
1

Uw brief

Uw kenmerk

Zaaknummer
Z-NATUURB_VO-
2016-004720
4016731

Geachte heer Alkema,

Op 10 oktober 2016 hebben wij namens u een verzoek ontvangen om te beoordelen of het vervangen en het vergroten van de doorvaarthoogte van de brug BSBV36 te Belt Schutsloot¹ vergunningplichtig is in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (verder Nbwet). Wij hebben het verzoek met uw adviseur besproken op 3 november 2016 en met u op 9 februari 2017. In deze brief geven wij onze bevindingen weer.

Wet natuurbescherming (art. 2.7) vergunningplicht Natura 2000

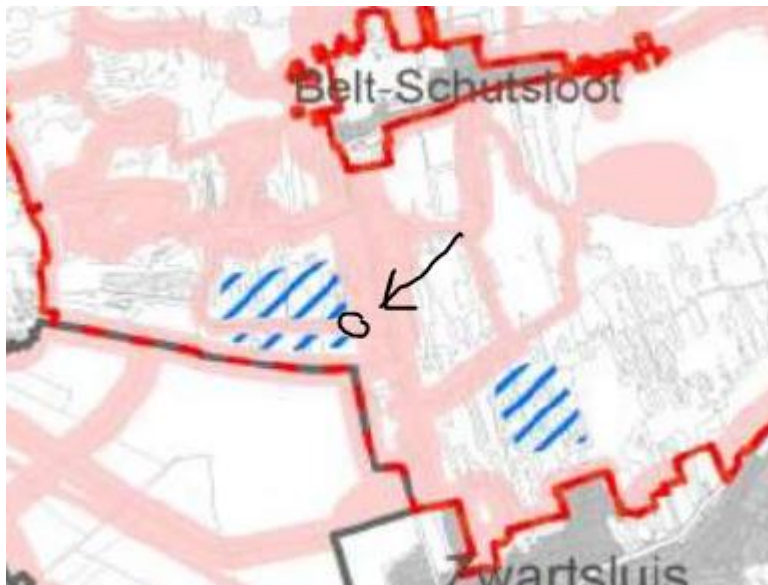
Het vervangen en het vergroten van de doorvaarthoogte van de brug BSBV36 heeft mogelijk negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen. Er is sprake van een vergunningplichtige activiteit conform art. 2.7 van de Wet natuurbescherming.

Beschrijving aangevraagde project

De te vervangen brug ligt in de Arembergerweg tussen Belt-Schutsloot en Zwartsluis (zie figuur 1). De brug ligt over de Schenkeltaart, die uitkomt op de Arembergergracht. De Arembergergracht is een brede watergang en loopt parallel aan de Arembergerweg. De gracht is geheel beschoeid en ook de oevers direct onder de brug zijn beschoeid. De Arembergerweg ligt boven maaiveld. Aan weerszijden van de weg ligt een berm en talud met kort gemaaid gras.

De Schenkeltaart loopt richting het westen door een gebied, de Schenkellanden, met veenmos)rietlanden, trilvenen, petgaten, ruigte en bos. Dit gebied is één van de rustgebieden voor moerasbroedvogels uit het ontwerp-beheerplan Wieden-Weerribben.

¹ Ingeboekt onder kenmerknummer 2016/0467806

Figuur 1. Ligging brug (cirkel) in relatie tot rustgebieden (blauwe arcering).

Datum
17.02.2017
Kenmerk
2017/0039553
Pagina
2
Uw brief
Uw kenmerk

De huidige brug ligt circa 1,5 meter boven de watergang. De nieuwe brug wordt één meter hoger en komt daarmee op circa 2,5 meter boven de watergang. Doordat de brug hoger wordt kunnen grotere boten passeren. Dit is vooral van belang voor de beheerder en rietsnijders, omdat percelen aan de Schenkelvaart beter en sneller bereikbaar worden en niet omgevaren hoeft te worden. Tijdens de werkzaamheden wordt de Arembergerweg afgesloten voor verkeer. Voor voetgangers en fietsers worden noodvoorzieningen aangelegd. Hiervoor wordt een ponton in het water en rijplaten in de berm aan de zijde van de Arembergergracht gelegd. De huidige brug worden in grote delen verwijderd en afgevoerd. Voor de nieuwe brug worden stalen funderingspalen met klein materieel geplaatst, welke vervolgens met beton worden gevuld. De tussensteunpunten worden buiten de watergang geplaatst. Het nieuwe brugdek wordt geplaatst met een mobiele telescoopkraan vanaf de bestaande weg. Vervolgens wordt het asfalt aan weerszijden aangeheeld met een kleine shovel. Er wordt gewerkt vanaf het water (met ponton) en vanaf de bestaande weg. Er vinden geen werkzaamheden in het water plaats. De werkzaamheden duren 6-8 weken.

Opmerking. In het vooroverleg is aangegeven dat niet geheid wordt. De periode waarin de werkzaamheden plaatsvinden is niet in de toets aangegeven.

Beschrijving en toetsing effecten

De te vervangen brug ligt in het Natura 2000-gebied 'De Wieden'. U heeft een voortoets laten uitvoeren door Ecogroen. In deze voortoets zijn de mogelijke effecten beschreven op de instandhoudingsdoelstellingen. De instandhoudingsdoelen zijn (samengevat) weergegeven in bijlage 1.

Effecten aanleg

Tijdens de aanleg treedt een tijdelijke verstoring op. Er worden geen palen in het water aangebracht, er wordt niet in het water gewerkt. Er worden geen negatieve effecten verwacht op habitattypen en habitatrichtlijnsoorten. Afhankelijk van het tijdstip van uitvoering, kan een verstoring ontstaan van broedvogels en niet broedvogels. Vanwege de korte duur van de werkzaamheden, worden er in de natuurtoets geen significant negatieve effecten verwacht.

Door de inzet van machines is er ook een emissie van stikstof. Daarnaast zal het verkeer tijdelijk omgeleid worden. Uit de AERIUS berekening blijkt dat de tijdelijke situatie meer dan 1 mol N/ha per jaar depositie tot gevolg heeft. Hieruit volgt een vergunningplicht.

Effecten door verhoogde brug in gebruiksfase

De brug wordt één meter hoger dan de huidige brug. Dit maakt het voor grotere boten mogelijk de brug te passeren. Naast boten gebruikt voor beheer (w.o. rietsnijden) geldt dit ook voor pleziervaart met grotere (gemotoriseerde) boten. Verwacht wordt dat hierdoor de (water)recreatie intensiteit toeneemt, met als gevolg een toename in verstoringdruk op natuurwaarden rond het plangebied. Meer specifiek bevat het traject waar de verstoringdruk toeneemt de Schenkelvaart van de Arembergergracht tot aan de Mastenbroekkolck. Het traject heeft een lengte van circa 1,6 kilometer en de vaart is circa 7 meter breed. Dit traject wordt in de huidige situatie tot de categorie 'soms bevaren' gerekend. Te verwachten is dat door de hogere doorvaarbaarheid, de brug in de categorie 'vaak bevaren' gaat vallen. Het tracé doorsnijdt een gebied dat in het ontwerpbeheerplan Natura 2000 als rustgebied voor broedvogels is opgenomen.

Datum

17.02.2017

Kenmerk

2017/0039553

Pagina

3

Uw brief

Uw kenmerk

Op het moment dat het tracé als vaak bevaren valt en ook toegankelijk is voor grotere boten, zal de verstoringafstand toenemen van 25 naar 50 a 100 m (afhankelijk van de soort). Hierdoor zal het rustgebied in kwaliteit achteruitgaan. Dit is een mogelijk significant negatief effect.

Daarnaast kunnen op het tracé habitattypen en leefgebied voor habitatsoorten worden aangetroffen. Door een toegenomen turbulentie bij een toename van vaarbewegingen, kunnen ook deze mogelijk significant negatieve effecten ondervinden.

Op basis van het ontwerpbeheerplan, moet voor niet-broedvogels de huidige rust bewaard worden. De voortoets acht een negatief effect op instandhoudingsdoelen voor niet-broedvogels uitgesloten.

Opmerking: zie vragen naar aanleiding van de voortoets

Conclusie vergunningplicht

Gelet op bovenstaande overwegingen, concluderen wij dat een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming (artikel 2.7) noodzakelijk is vanwege de omvang van de depositie in de aangevraagde situatie en de mogelijke negatieve gevolgen in de gebruiksfase.

De mogelijke negatieve gevolgen voor het Natura 2000-gebied in de gebruiksfase zijn uitsluitend het gevolg van toegenomen recreatiebewegingen door de Schenkelvaart door de verhoogde doorvaart. Volgens het beheerplan is het recreatieseizoen april t/m oktober, maar ook daarbuiten kunnen recreatieve vaarbewegingen plaatsvinden. Effecten door vaarbewegingen van rietsnijders in de huidige vorm en omvang zijn bestaand gebruik.

Vragen naar aanleiding van de voortoets

Nut en noodzaak van het verhogen van de brug zijn niet op voorhand duidelijk. De beste methode om te zorgen dat er geen blijvende effecten zijn door een toename van recreatie, is de brughoogte hetzelfde te laten. Alle andere methoden hebben werk en toezicht nodig. Kan in de aanvraag worden toegelicht waarom het verhogen van de brug noodzakelijk is. Wat is de reistijd die bespaard wordt, welke toename van efficiëntie wordt bewerkstelligd. Riet is niet een product dat snel bederft.

Afhankelijk van het tijdstip van uitvoering, kunnen tijdelijke versturende effecten ontstaan. Omdat ook door deze tijdelijke effecten het rustgebied voor broedvogels kan aantasten, verdient het de voorkeur de werkzaamheden buiten de broedperiode van de in het gebied kwalificerende vogelsoorten uit te voeren. Bij uitvoering in de winterperiode moet in de aanvraag beoordeeld worden of ook in cumulatie met andere werkzaamheden of projecten geen significant negatief effect op niet-broedvogels ontstaat. Volgens het beheerplan Natura 2000 moet de huidige rust voor niet-broedvogels worden bewaard.

Mogelijk is een effect onderbelicht gebleven. De verhoogde brug zou een barrière kunnen vormen als Meervleermuis normaliter over de brug heen vliegt. Afhankelijk van het nieuwe profiel is er onder de brug dezelfde of meer ruimte.

Mogelijkheden voor mitigatie

Effecten door vaarbewegingen van rietsnijders in de huidige vorm en omvang zijn bestaand gebruik. Dit gebruik is getoetst in het ontwerpbeheerplan en kan onder een aantal voorwaarden (mitigerende maatregelen) worden gecontinueerd. Eén van deze voorwaarden betreft:

Datum

17.02.2017

Kenmerk

2017/0039553

Pagina

4

Uw brief

'In gebieden waar verstoring plaats kan vinden van broedvogels zijn alle activiteiten die samenhangen met het maaien van riet uiterlijk 1 april afgerond. Dit is conform de bepalingen van de gedragscode Natuurbeheer (voor avifauna-rijke rietlanden). Het ophalen van riet mag in de maanden na de oogst, mits het geoogste riet aan de randen van de rustgebieden is geplaatst. Binnen gebieden met overjarig riet met water op maaiveld zijn alle activiteiten voor 15 maart afgerond.'

Uw kenmerk

Buiten deze gebieden, dus ook op de Schenkelvaart, zijn vaarbewegingen ten behoeve van rietsnijden toegestaan.

Op basis van de toetsing kunnen significante effecten niet worden uitgesloten. Om een vergunning te kunnen verlenen, moeten deze effecten worden gemitigeerd of voorkomen door het nemen van maatregelen. In een vooroverleg zijn mogelijkheden voor deze maatregelen besproken. De maatregelen moeten voorkomen dat de recreatie in de Schenkelvaart kan toenemen.

Negatieve effecten kunnen worden voorkomen door de doorvaarthoogte voor het recreatieverkeer te beperken tot de oorspronkelijke hoogte. Het geheel beperken van de recreatieve doorvaart is ook mogelijk, maar niet noodzakelijk om de effecten terug te brengen tot het huidige niveau.

Deze barrière kan seizoensmatig worden aangebracht, of er kan voor een technische oplossing worden gekozen die door bevoegden is te openen.

Omdat er ook tijdens het recreatieseizoen vaarbewegingen ten behoeve van de rietteelt plaats kunnen vinden, heeft een seizoensmatige oplossing waarschijnlijk niet de voorkeur. Een seizoensmatige oplossing heeft ook als nadeel dat (toename van) recreatieve vaarbewegingen buiten het seizoen niet geheel kan worden voorkomen.

Een te openen oplossing zou alleen door bevoegden geopend moeten kunnen worden, en meteen na passage gesloten worden. Daarnaast zal de oplossing voldoende robuust moeten zijn en moet blijvend kunnen worden gegarandeerd dat de oplossing voldoet. Als een doorgang dagen open blijft staan of wordt vernield, wordt het effect teniet gedaan.

In de aanvraag moet duidelijk worden gemaakt op welke wijze de gekozen technische oplossing werkt, op welke wijze deze wordt beheerd. De technische oplossing en de (naleving van de) gedragsregels moet voldoende zijn om te voorkomen dat negatieve effecten ontstaan.

Wet natuurbescherming - soortbescherming

Met de invoering van de Wet natuurbescherming, zijn wij tevens bevoegd voor het aspect soortbescherming. Hierover is in de voortoets geen informatie opgenomen. In het vooroverleg is genoemd dat deze informatie wel aanwezig is en dat blijkt dat geen ontheffing nodig is. Bij een aanvraag moet deze informatie worden overlegd.

Vragen

Heeft u vragen over ons besluit of de verdere procedure? Belt u dan met , te bereiken tijdens kantooruren op nummer 038 499 76 72. Wilt u in uw correspondentie met ons het volgende zaaknummer hanteren: Z-NATUURB_VO-2016-004720.

Datum

17.02.2017

Kenmerk

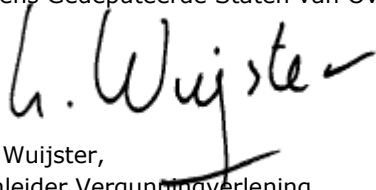
2017/0039553

Pagina

5

Uw brief

Met vriendelijke groet,
Namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Uw kenmerk

Natura 2000-gebied 'De Wieden' – instandhoudingsdoelen**BIJLAGE 1****Gebiedsbeschrijving**

Het gebied De Wieden is een uitgestrekt laagveenmoeras met meren en kanalen met daartussen natte graslanden, natte heiden, trilvenen, galigaanmoerassen, rietland en moerasbos. Het gebied is een restant van het laagveengebied dat zich ooit van Zwolle tot ver in Fryslân uitstreckte. Een groot deel bestaat uit uitgeveende petgaten. Alle successiestadia van open water tot en met moerasheide en veenbos zijn aanwezig. Het gebied De Wieden is beïnvloed door het oude rivierstelsel van de Overijsselse Vecht. Er komen ondiepe kleiafzettingen voor. Door vervening, met bredere petgaten, zijn de grote meren ontstaan. Het Giethoornse- en Duingermeer zijn natuurlijke meren.

Doelstellingen

In onderstaande tabellen zijn de doelstellingen voor de habitattypen, soorten en vogels weergegeven. Zij hebben gezamenlijk de begrenzing van dit Natura 2000-gebied bepaald. De doelstellingen zijn gericht op de leefgebieden van plantengemeenschappen (habitattypen) en soorten. Op basis van de regels vanuit Europa, vertaald in de Nederlandse wetgeving, mag er geen verslechtering optreden van leefgebieden van soorten en/of plantengemeenschappen. Dat wordt beoordeeld ten opzichte van de datum waarop dit gebied onder de bescherming werd gebracht van de Europese Vogelrichtlijn (24 maart 2000) danwel de Europese Habitatrichtlijn (7 december 2004). Voor zover er sprake is van een behoudsdoelstelling moet dit gezien worden als een minimumeis.

Datum

17.02.2017

Kenmerk

2017/0039553

Pagina

6

Uw brief

Uw kenmerk

Doelstellingen voor habitattypen

		Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit
H3140	kranswierwateren	--	>	>
H3150	meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	-	>	>
H4010B	vochtige heiden (laagveengebied)	-	>	>
H6410	blauwgraslanden	--	>	>
H6430A	ruigten en zomen (moerasspirea)	+	=	=
H7140A	overgangs- en trilvenen (trilvenen)	--	>	=
H7140B	overgangs- en trilvenen (veenmosrietland)	-	=	=
H7210	*galigaanmoerassen	-	>	>
H91D0	* hoogveenbossen	-	=	>

Toelichting symbolen:

SVI -- zeer ongunstig; - matig gunstig, + gunstig)

= Behoudsdoelstelling

> Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling

* prioritaire soort of habitatype

Doelstellingen voor habitatsoorten

		Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Doelstelling populatie
H1016	zeggekorfslak	--	=	=	=
H1042	gevlekte witsnuitlibel	--	>	>	>
H1060	grote vuurvinder	--	>	>	>
H1082	gestreepte waterroofkever	--	>	>	>
H1134	bittervoorn	-	=	=	=
H1145	grote modderkruiper	-	=	=	=
H1149	kleine modderkruiper	+	=	=	=
H1163	rivierdonderpad	-	=	=	=
H1318	meervleermuis	-	=	=	=
H1393	geel schorpioenmos	--	>	>	>
H1903	groenknolorchis	--	>	>	>
H4056	platte schijfhoren	-	=	=	=

Toelichting symbolen:

SVI -- zeer ongunstig; - matig gunstig, + gunstig

= Behoudsdoelstelling

> Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling

Doelstellingen voor broedvogels

		Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Draagkracht voor aantal broedparen ²
A017	aalscholver	+	=	=	1000
A021	roerdomp	--	=	=	30
A029	purperreiger	--	=	=	65
A081	bruine kiekendief	+	=	=	19
A119	porseleinhoen	--	=	=	19
A122	kwartelkoning	-	>	>	13
A153	watersnip	--	=	=	150
A197	zwarte stern	--	>	>	200
A229	ijsvogel		=	=	10
A275	paapje	--	>	>	6
A292	snor	--	=	=	300
A295	rietzanger	-	=	=	2000
A298	grote karekiet	--	>	>	20

² Het betreft een 'ten minste' doelstelling en is het minimum dat aanwezig moet zijn

Toelichting symbolen:

SVI -- zeer ongunstig; - matig gunstig, + gunstig

= Behoudsdoelstelling

> Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling

Doelstellingen voor niet-broedvogels

		Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Draagkracht voor aantal vogels ³	Functie gebied
A005	fuut	-	=	=	110	f
A017	aalscholver	+	=	=	behoud	s
A037	kleine zwaan	-	=	=	8	f/s
A041	kolgans	+	=	=	3800	f/s
A043	grauwe gans	+	=	=	1100	f/s
A050	smient	+	=	=	500	f/s
A051	krakeend	+	=	=	150	f
A059	tafeleend	--	=	=	210	f
A061	kuifeend	-	=	=	430	f
A068	nonnetje	-	=	=	30	f
A070	grote zaagbek	--	=	=	20	f
A094	visarend	+	=	=	2	f

Toelichting symbolen:

SVI -- zeer ongunstig; - matig gunstig, + gunstig)

= Behoudsdoelstelling

> Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling

s betreft slaapplaatsfunctie

f betreft foerageerfunctie

³ Aantallen betreffen een seizoensgemiddelde m.u.v. Visarend. Voor deze soort betreft het een seizoensmaximum. Het seizoensgemiddelde is het gemiddelde aantal in een gebied aanwezige vogels over het gehele seizoen, berekend aan de hand van maandelijks uitgevoerde tellingen over een reeks seizoenen (1999/2000-2003/2004).